

Onderzoeken seksuele gezondheid in coronatijd

Belangrijkste conclusies

Over het onderzoek

De resultaten die hieronder worden beschreven zijn verkregen via 2 onderzoeken:

1. Onderzoek onder een panel van 1506 deelnemers in de leeftijd van 18-50 jaar. Dit onderzoek is afgenomen tussen 3 en 25 mei 2020
2. Onderzoek onder 5218 jongeren van 16-20 jaar die online via social media zijn gevraagd deel te nemen aan het onderzoek. Dit onderzoek werd afgenomen tussen 18 mei en 1 juni (voordat de VO scholen weer opengingen).

Singles hebben minder seks

Singles – jongeren én volwassenen - hebben minder seks dan voor de coronacrisis. Ongeveer de helft van de single jongeren van 16-20 jaar die voor corona nog wel seks hadden, heeft sinds corona geen seks meer gehad. Onder volwassen singles die voor corona seks hadden, heeft een derde van de mannen en de helft van de vrouwen sinds corona geen seks meer. Singles van 18-24 jaar zijn daarnaast duidelijk minder tevreden over hun seksleven dan voor de corona crisis. Ook volwassenen in een LAT-relatie geven aan dat ze sinds corona wat minder vaak seks hebben. Mogelijk heeft een deel van hen zich aan het advies gehouden om geen seks te hebben als je niet samenwoont. Jonge samenwoners van 18-24 jaar hebben sinds corona juist iets vaker seks. Zij zijn ook iets meer tevreden over hun seksleven dan voor de corona crisis.

Vaker seks met dezelfde losse partner

Achttien procent van de jonge singles en 22% van de volwassen singles heeft tijdens de coronacrisis wél seks gehad. Het grootste deel van deze singles (58% van zowel de jongeren als de volwassenen) heeft dan seks met een losse partner met wie ze al vaker seks hebben gehad. Dat is meer dan voor de coronacrisis. Het percentage singles voor wie de laatste partner een onenightstand was (20% van de jongeren en 15% van de volwassenen) is tijdens de coronacrisis kleiner dan daarvoor. Voor de rest van de singles (22% van de jongeren en 15% van de volwassenen) was de laatste partner een vaste partner (met wie de relatie ten tijde van de enquête blijkbaar verbroken was). Vijf procent van de mensen die seks hadden tijdens de corona crisis had in deze periode meer dan één sekspartner.

Masturbatie en pornogebruik neemt onder jonge singles toe

Jongeren van 16-20 jaar masturberen meer (30%) en kijken meer porno (29%) dan voor corona. Dat geldt vooral voor de singles en zowel voor jongens als meisjes. Onder volwassenen van 18 jaar en ouder is hierin veel minder veranderd. Onder de volwassen zien we bij de single mannen (13%) en vrouwen (18%) ook een lichte toename in pornogebruik, maar bij 15% van de samenwonende 18-plus mannen neemt masturbatie en pornogebruik juist af. Wellicht is het voor volwassenen, die vaak samenwonen met hun partner, lastiger om een privé plek te vinden voor pornogebruik en masturbatie, terwijl jongeren al gewend zijn om dit op hun eigen kamer te doen. Daarnaast hebben jongeren wellicht ook meer vrije tijd gekregen door het wegvallen van school en sociale contacten, terwijl volwassenen het soms juist drukker hadden dan voorheen door de combinatie van thuiswerken en zorg.

Daten neemt onder jongeren af, flirten meer online

Jongeren daten minder vaak sinds corona: 40% van de jongeren geeft aan dat ze sinds de corona crisis minder daten dan voorheen. Flirten doen jongeren sinds de corona crisis vaker online en minder offline: 60% van de single jongeren en 37% van de jongeren met een relatie flirt vaker via een berichtje in whatsapp of Instagram en minder vaak offline (bijvoorbeeld door oogcontact te maken). Ook ontmoeten jongeren minder vaak iemand offline (bijvoorbeeld via school of het uitgaansleven) en vaker online (via datingsapps of sociale media). Onder zowel jongere als volwassen singles worden datingapps vaker

gebruikt sinds corona. Een date vindt dan overigens meestal nog wel offline plaats, maar vaker in een park of bos (20% in de 6 maanden voor de coronacrisis vs. 32% tijdens de coronacrisis, waar dat voor corona vaker in de horeca was. De verschuiving naar online flirten en daten leidt overigens niet tot meer uitwisselen van naaktfoto's en seksfilmpjes, er lijkt eerder minder aan sexting te worden gedaan.

Informatie over seks en corona kan beter

Een derde (37%) van de jongeren heeft ook tijdens corona behoefte aan informatie over seksualiteit, vooral over seksueel plezier (18%) en over seks en corona (17%). Over seks en corona kunnen jongeren vaker geen informatie vinden dan over andere aan seksualiteit gerelateerde thema's. Van de jongeren (16-20 jaar) die iets wilden weten over seks en corona, kon 22% de informatie niet vinden. Volwassenen hebben ook behoefte aan informatie, maar veel minder (11%), waarvan 5% over seksueel plezier en 3% over seks en corona. Volwassenen die behoefte hadden aan informatie geven vaak aan dat er door corona dingen veranderd zijn in de manier waarop ze informatie krijgen: 24% zoekt dit nu vaker online, 11% praat er vaker over met de partner en 7% praat er vaker over met de ouders. Ook jongeren geven aan vaker online naar informatie over liefde, seks en relaties te zoeken (16%) en als ze een vaste vriend(in) hebben geeft 26% aan vaker met zijn/haar vriend(in) hierover te praten.

Jongeren laten zich minder testen op soa in coronatijd

Acht procent van de jongeren wilde zich tijdens de coronacrisis laten testen op een soa, maar heeft dit niet gedaan. Redenen daarvoor waren vooral dat het er niet van is gekomen (43%), maar ook dat ze niet wilden dat hun ouders er achter zouden komen (33%). Voor 47% van deze groep was dit vanwege een aan corona gerelateerde reden, bijvoorbeeld omdat ze dachten dat hulpverleners het te druk hadden (31%), omdat ze zich niet wilden laten testen uit angst voor corona (11%) of omdat de soa-poli dicht was of geen plek had (15%). Eén procent van de jongeren van 16-20 jaar en 2% van de volwassenen van 18-50 jaar heeft zich laten testen op soa en/of hiv tijdens de coronacrisis. Onder jongeren zien we hierbij een verschuiving in de locatie waar ze dit laten doen: minder vaak bij de soa-poli van de GGD, vaker via een zelftest die opgestuurd moet worden naar een laboratorium. De huisarts werd even vaak bezocht voor een soa-test voor en tijdens de coronacrisis.

Niet alle vrouwen hebben de nodige anticonceptiezorg gekregen

Het risico op een onbedoelde zwangerschap lijkt tijdens de corona crisis niet veel groter dan normaal, omdat het percentage vrouwen dat geen anticonceptie gebruikt, terwijl ze wel seks hebben en vruchtbaar zijn en niet zwanger zijn of willen worden, hetzelfde is gebleven. Wij verwachten over negen maanden dan ook geen nieuwe babyboom. Wel is het zo dat dat niet alle vrouwen gebruik (kunnen) maken van de anticonceptiezorg die ze nodig hebben. Van de jonge vrouwen die een andere anticonceptiemethode wilden gebruiken of van wie de anticonceptie op was of vervangen moest worden tijdens de coronacrisis, is 9% niet naar de huisarts, GGD of het ziekenhuis gegaan, omdat ze de zorg niet tot last wilden zijn (5%), bang waren voor besmetting (1%) of doordat de huisarts, GGD of het ziekenhuis deze zorg tijdelijk niet bood (3%). Bij de apotheek kreeg een paar procent van de meisjes en vrouwen niet de normale anticonceptie of helemaal niets mee. Er zijn vrijwel geen ongewenste zwangerschappen gerapporteerd tijdens corona.

Seksueel geweld

We kunnen niet zeggen of seksueel geweld (gedwongen seks en/of manuele, orale, vaginale of anale seks tegen de wil) is toegenomen, maar het lijkt ook niet te zijn afgenomen sinds corona. Er is wel een verschil in het type plegger van seksueel geweld voor of tijdens corona. De plegger van seksueel geweld is altijd al vaak een partner of ex-partner, maar sinds corona is dat nog vaker het geval. Daarentegen is de plegger tijdens corona minder vaak een bekende (bijvoorbeeld iemand van het werk of uit de buurt) of onbekende.

Welbevinden en coronaregels

Het grootste deel van de jongeren geeft aan zich aan de coronamaatregelen te houden. Vierenzeventig procent van de jongeren geeft aan dat ze meestal tot altijd 1,5 meter afstand houden tot anderen.

Daarnaast geeft 64% aan meestal tot altijd zoveel mogelijk thuis te blijven. Tijdens de coronacrisis geeft 80% van de jongeren aan dat ze zich in enige mate eenzaam te voelen, waarvan 38% aangeeft zich meestal of de hele tijd eenzaam te voelen. Voor de coronacrisis voelde 65% zich in enige mate eenzaam, waarvan 14% meestal of de hele tijd. Ook gaf 62% aan zich in enige mate somber te voelen tijdens de coronacrisis. Voor de coronacrisis gaf 50% aan zich in enige mate somber te voelen.